

Latvija esot kultūras un mākslas piesātināta. Tam nevar nepiekrīst. Gandrīz katrā sevi cenošā Latvijas pilsētā ir sava koncertzāle. Daudzām pat akustiskās. Vasaras nedēļu nogales ir piesātinātas ar dažādiem festivāliem, bet katrs mazākais Latvijas pagasts aizvien turas pie sava kultūras jeb tautas nama. Vai tas nozīmē, ka Latvija ir kultūras un mākslas pārsātināta? Iespējams. Iespējams, ka notikumi, kuros kļūsti tikai par patērētāju, kurš dodas baudīt mākslu tikai tādēļ, lai palaistu prātu ganībās vai arī, lai apliecinātu savu statusu, “zīmējoties” ekspertu augsti novērtētos koncertos ar šampanieša vai laba konjaka glāzi rokās, bet pēc tam dzeltenās preses foto galerijās, rada arī bezjēdzīgu piesātinājumu. Taču tai pat laikā Latvija ir bagāta ar kultūras notikumiem, kuri iespējami tikai tādēļ, ka tajos cilvēki līdzdarbojas dēļ entuziasma, savas vietas, valsts, līdzcilvēku mīlestības. Un šādi notikumi vairo tautas radošumu, līdzatbildību un dod Dvēseles spēku. Tādi notikumi neļauj iegrimt patērētāju kultūrā. Pateicoties tādiem notikumiem Latvijas nācija var cerēt uz nā-

kotni. Īpaši būtiski šādi notikumi ir Latvijas reģioniem. Arī Popei – vienam no Latvijas pagastiem Ventspils pilsētas pievārtē. Vietai, kur senas liepu alejas uzved Kalnā. Kalnā, kur pagātne dziedina nākotni, šodienas godina vakardienu, bet rītdiena iedvesmo tagadni. Arī Popei ir savas koncertzāles. Pat vairākas. Senais kuršu pilskalns, Popes estrāde – dabas un cilvēka kopdarbā radīts amfiteātris, Popes muižas zāle un vecais Zirgu stallis. Kā apliecinājuši tie gadi, kuros norisinājušies festivāla VĀRTI notikumi, katrai no šīm vietām ir sava, pavisam atšķirīga noskaņa, katra no vietām savā īpašajā valoda runā ar klausītājiem un māksliniekiem. Bet galvenais, ka katrai no šīm vietām ir ko teikt un dot gan tiem, kuri klausās, gan tiem, kuri atbrauc ieklausīties. Tā kopā ar māksliniekiem, finansiālajiem atbalstītājiem, vietējiem iedzīvotājiem un tiem, kuri atbrauc piedalīties darbos, izdevies radīt trīs dienu notikumu pēc kura paliek ne vien izdzertas šampanieša, konjaka vai vīna glāzes, nomīdīta pļava vai “atzīmēšanās” attēls sociālo tīklu kontā, bet gan nospiedums Dvē-

selē. Tāds nospiedums, kas liek domāt, pārdomāt un jau prom braucot domās kārtot nākamā ceļa somu un teikt: tiekamies nākamgad! Tad arī mēs, festivāla rīkotāji, neskatoties uz visām ķibelēm un grūtībām, kas ir katra lie-la vai maza festivāla neizbēgama sastāvdaļa un, kas nenoliedzami ir ceļš, kas ļauj augt un pilnveidoties dzīves gudrībā, savā zemes un cilvēku mīlestībā, arī mums liek atbildēt ar to pašu. Noteikti tiksīmies! Tieši šie vārdi un apjaušana, ka šis notikums ir vajadzīgs cilvēkiem, dod motivāciju domāt, plānot, klauvēt pie atbalstītāju durvīm, lai varētu turpināt. Tādēļ turpinošs paldies ikvienam, kas palīdz ar to, kas tam padodas, lai kopā mums izdotos. Ja turpinās šādi notikumi, turpinās Latvija, turpinās mūsu tradīcijas un turpinās tā stīga uz kuras uzskāņo Imanta Kalniņa mūzika, Austriņas balss, Vika un Kurzemes dzejnieka Olafa Gūtmaņa ceļa vārdi.

Sirsnībā un pateicībā par to, kas bijis un kam vēl lemts turpināties Popē un VĀRTOS,
Dace

Sveika, mīļā Pope!

Es rakstu Tev, sēžot virs pilsētas jumtiem un gaidu, kad uzausīs saule. Mākoņi noguruši līt, kļuvuši viegli un atbrīvoti. Saules gaisma pamazām iezīmē kontūras, pludinākrāsas un uzzīmē šo vietu no jauna. Kā ikrītu. Es sēžu terasē virs pilsētas jumtiem, vēroju, kā vieta mostas un man jādomā arī par Tevi, Pope. Šeit, Dienvidjūras salā Maltā, uz kuru mans ceļš šoruden atvedis, es esmu satikusi atkal kādu vietu, kura iepriekš man bija tikai kontūra kartē un daži vispārzināmi fakti par to. Nu tā vairs nekad nebūs.

Kopš šī rudens ceļojuma – ar Maltas vārdu manī dzīvos jaunas sajūtas. Vēl nezinu, kādas tās īsti būs un cik stipri manī iesakņosies. Taču skaidri zinu, ka caur šo satikšanos, es topu maķenīt cita. Tā ar mani notiek, kad satieku vietas.

Kas gan kopīgs šī rīta sajūtām tālajā Vidusjūrā ar Tevi, Pope?

Daudz vairāk, kā pirmajā brīdī varētu šķist. Vai zināji, ka pat rīta kafija katrā vietā garšo citādi? Nē, to nenosaka kafijas pupiņu malums un stiprums. Tas ir kas cits. Jā, arī tagad, esot šeit, es skaidri varu sajust Popes rīta kafijas smaržu un tā ir cita, kā Maltā, Liepājā vai citur.

Un manai balsij katrā vietā ir mazliet cita toņkārtā, un tā visam.

Un šorīt es gribu Tev pateikt, Pope, ka es vairs negribu zināt, kāda būtu mana dzīve, mans ceļš, manas labās un sliktās dienas, ja mēs nebūtu satikušās toruden.

Es negribu zināt, kāda būtu es šajā Maltas rītā – ja manī nebūtu Tavu sajūtu, Tavas notikšanas. Satikšanās ar Tevi ir iekustinājusi un atvērusi durvis tik daudz kam manā pasaulē, ka vairs nav iespējams nošķirt, sašķirot. Tu esi atvērusi vārtus nozīmīgai daļai manas šodienas. Paldies Tev, Pope, par to.

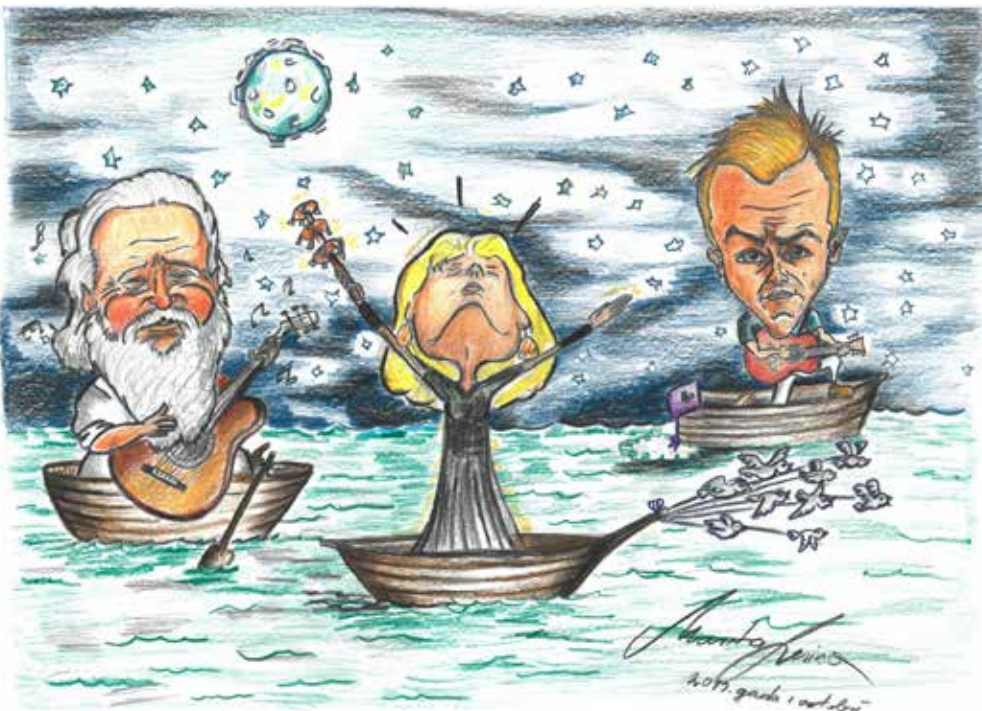
Sūtu Tev milzumlielus sveicienus no Vidusjūras. Mēs drīz tiksīmies, mums vēl iraid, ko kopīgi paveikt!

Sveicini savas pļavas, takas un ceļus. Sveicini savas alejas. Tiekamies. Drīz!

Maija

P.S. Iekš foto – koku aleja Maltā.

Popes brīvdabas estrādes rekonstruētās skatītāju zonas atklāšanas svētkos muzicēja grupa “Pērkons”. Intervijā Kurzemes televīzijai dziedātāja leva Akuratore atzina: “Ir ļoti skaisti, ka VĀRTI stabili turas, ka šī ideja šeit iesākta. Pat izjūtu sakrālu vērtību tam visam, jo mazliet aizmirstā brīvdabas estrāde atgādināja senu, mītisku templi, kuru apdzīvo un kopj jaunas, skaistas sievietes un ļauj atbraukt šeit dvēseles dziedātājiem viņu ieskandināt.”

Mūziķis KĀRLIS BŪMEISTERS:

“Katram radio singlu apbīrušam mūziķim Latvijā klusībā gribas pieķerties dziesminieku laivai, kas neplūst pa straumi vai, gluži pretēji – kas ļoti pierasts, ka visi peld pret straumi... Dziesminieku laiva dodas tur, kur tai pašai gribas.”

VĀRTI

26.-28. JŪLIJS

POPE • 2019

Viesturs Tīle
Imants Parādnieks
Mārtiņš Vašuks

ARB Pope

AquaFence®

KUREKSS SIA

MĀJAI DĀRZAM

VENTSPILS

MOLITS

BĒRZĪNĀ
Stādu
audzētava

top!
Popes veikals

BUCHER
municipal

JĀNLEJAS

OLEANDRS
"Gāzēt" Popes program

biedrība POPES MUIŽA
Dana Dombrovska un "Kaikin"

AUSTRAS BIEDRĪBA

*Austas
Estaba*

**VENTSPILS
NOVADS**

Liepāja

Latvijas Nacionālais kultūras centrs

RE TV
LATVIJAS REģIONU TELEVIZIJA

**Ventspils
Radio**

**KURZEMES
RADIO**

**Latvijas
Radio**

**(RR) RIETUMU
RADIO**

iz Liepāja

liepajniekiem.lv

Diena

LATVIJAS AVĪZE

Kurzemnieks

**Talsu
Vēstis**

Kurzemes Vārds

VENTAS BALSS

taka
TAKA KULTŪRAS CENTRS

PALDIES!

Foto: Kristīne Locīka, Ģirts Dreimanis, Dainis Rozentāls

Piezīmju grāmatiņa

Ceturšie

ILZE MEIERE

Pavasari, pirms trīs gadiem, Popes kalnā satikās spīgasas. Divas no Popes, divas no Liepājas. Un lēma augusta pilnmēnesī tolaik vēl aizaugušajā brīvdabas estrādē vērt VĀRTUS. Dziesminieku VĀRTUS Kurzemē. Un tā arī notika – tautā pazīstami un arī mazāk zināmi dziesminieki ceturtdienas, 2016. gada 18. augusta, vakarā atvēra sevi notikšanai, kurai arī turpmākajos gados būs vēlēts Popes kalnā pulcēt ļaudis.

“Kāpnes ir apsūņojušas gluži kā šis laiks,” – viņa nodomāja, skatienam slīdot pāri Popes muižas gala sienā manāmajām aizmūrēto durvju aprisēm. Aizverot acis, sapnis atkal kļuva dzīvs: veranda, smalkie pirksti pieskaras taustiņiem un spēlē... spēlē, spēlē un spēlē. Tēvs stāv pie loga un klausās. Pienāk māsas un apsēžas blakus. Četru rokas spēlē... spēlē, spēlē un spēlē.

2018. GADA AUGUSTS

Trešajos VĀRTOS Lielvārdē dzīvojošās mākslinieces Santagoras zīmētā VĀRTU zvaigzne pārvērtusies rotā. Arī manā sauļā guļ mākslinieka Aivara Vamža darināts brīnums. Ņemu to, ieveru vilnas pavedienā un, uzvilkusi siltu džemperu, kāpju kalnā. Lai arī līst, šurp uz Popi brauc fotogrāfe Santa Atte. Senākajā muižas celtnē – medību namiņā – bildēsim rakstnieces Luras Vinogradovas Popei veltītā stāstu krājuma vāku. Katarse – vērojot notiekošo. Ēkā, kura padomju gados paguvusi būt gan kapliča, gan kartupeļu pagrabs, uz pirkstu galiem dejo meitene. MADE by POPE, HOPE and LOVE.

2018. GADA OKTOBRIS

Gari svēruši un mērījuši, pēdējā brīdī ar biedrības “Popes muiža” kolēģiem – Daci, Imantu un Mārtiņu – pieņemam impulsīvu lēmumu ozolu birzi ar 2015. gada rudenī popiņu sēto zīļu stādiem veidot blakus estrādei. Iztēlē jau uzzīmējam ainu, ka turp varētu pārvietot arī lielo akmeni, uz kura, kā vēsta vietējo nostāsti, meitas reiz pasaulē laidušas bērnus. Ierakstu to arī preses reližē un... sākas. Par svētakmens iespējamo pārvietošanu spriež ne tikai vietējie, savā redzējumā dalās arī tālāki Popes kalna draugi. Ar vieniem domas sapas, – tā ir izjūta, ka arī mūsdienās drīkstam un spējam radīt sakrālas vietas. Izjūta, ka akmenim, kurš pēc “Kurzemes loka” veiktajiem darbiem guļ dubļos tieši zem elektrolīnijām, varam dot jaunu dzīvi. Otri vaicā, vai mums nav bail no seno burvju lāstiem. Uzmanām vienu no Latvijas lielākajām būvkompanijām. Viņi sola apdomāt, vai akmens pārvietošana maz tehniski iespējama, un mēs nolemjam ļauties. Ja akmenim būs lemts pārcelties, tas notiks. Tad, kad tam būs jānotiek.

2018. GADA DECEMBRIS

Nauda. Mūsu mutēs tā atkal un vēlreiz tiek saukta par šķērslī, lai kaut kas notiktu. Idejai savākt pa mazumiņam no Ventpils novada pašvaldības un mūsuses uzņēmējiem, lai būtu pietiekami Luras Vinogradovas “Lāču kalna” izdošanai, jāturpinās 2019. gadā. Bet izjūtas saka – šogad. Piezvanu vienam no festivāla VĀRTI lielākajiem atbalstītājiem – Popē dzimušajam uzņēmējam Viesturam Tīlem. Viņa “jā” nozīmē dažu dienu laikā

sagatavotu maketu un grāmatas atvēršanas svētkus Popes muižā Otrajos Ziemassvētkos. Ar ieņēmumiem no grāmatas pārdošanas reiz vērsim Saullēkta durvis – atjaunosim padomju gados aizmūrēto Popes muižas austrumu ieeju.

2019. GADA JANVĀRIS

Pope, VĀRTI februāra sākumā pošas uz Rīgu, uz starptautisko izstādi – gadatirgu “Balttour”. Sūtu Dacei foto ar hipijbusiņu, sakot, ka mazā meita ar to vien spēlējās. Dace atbild: “Mana Anna ar’!” Saulespuķe no Santagoras zīmētā un mūsu izdotā 2015. gada indiāņu kalendāra “Viss ir viens” datogrāfiķa Aigara Milča prasmīgās rokās sakūst ar hipijbusiņu un vārdspeļi POPE. HOPE. LOVE. Vēl nenojaušam, ka ceturtajos VĀRTOS tas viss kļūs dzīvs pa īstam – koncerta vadītāju, dziesminieku tērpos, festivāla vidē un mūsu sirdīs. #atbrauciemlētis

2019. GADA APRĪLIS

Atzīstos, martā pa īstam dusmojos uz plāngriezi, kas neļāva Teātra dienā tikt līdz Liepājai, lai klātienē izrādē “Meklējam aktierus!” dzirdētu Maijas “Spēļu vilciņu”. Tomēr tad, kad 30. aprīļa vakarā visas trīs VĀRTU spīgasas esam Liepājas teātra zālē un klausāmies ceturtajā, esmu mierā ar dzīvi. Aktieru pašu radītā koncertstāsta papildizrādē izpārdota līdz pēdējam beņķim. Laimīgs, domāju, ir arī Liepājas teātra direktors, – rudenī izsludinātas jaunas papildizrādes.

2019. GADA MAIJS

Kopš februāra esmu auklējusi sevī domu par VĀRTU videostāstiem. Priecīgs ir mirklis, kad mūsu gatavotos sižetus savā ēterā piekrīt izvietot kanāla Re:TV vadība. Lai arī reklāmas budžets šogad ir lielāks nekā jebkad, savos izmēros tas joprojām ir mazs. Kādu dienu paskatos uz savām sarkanajām vasaras sandalēm, uz kurām lasāms Yoko Ono vārds, un domās atgriežos ziemā. Dienā, kad parādījām Liepājas spīganām izstādei “Balttour” sagatavotos dizainus, Maija, neko nezinādama par VĀRTU hipijautobusu, bija klausījiesies Vudstokas festivāla repertuāru, arī Džona Lenona “Imagine”. Atceroties Maijas teikto, dzimst ideja nofilmēt

Sakura ir pienene. Pienene ir saule. Saule ir spīgana. Spīgana ir mīlestība. Mīlestība ir zieds. Zieds ir sakura. Sakura ir pienene... /Maija Kalniņa/

Lenona dziesmas videoklipa Popes versiju. Dacei doma patīk, un ātri vien tiekam līdz vīzijai, ka pa Popi varētu pastaigāties divi mūziķi no Austarsbērnu lielās ģimenes – Simona Rača un Jānis Rūcis. Viņi piekrīt, noliekam filmēšanas datumu – 2019. gada 17. jūnijs. Apskatos kalendārā – pilnmēness. Tikām Maija, kuģīša “HippoCampus” kapteiņa Daiņa Brieža aicināta, atbrauc muzicēt Piekdienas vakara pastaigā Ventpili. Uz koncertu atnāk arī ventspilniece Elīza Znotiņa, kura pēcāk mums uzraksta sociālajā vietnē Facebook, sakot paldies par VĀRTIEM. Apmeklējot, gaidot. Savukārt mēs, uzzinājušas, ka arī Elīza raksta un izpilda dziesmas un viņas repertuārā ir arī Lenona “Imagine”, aicinām viņu kāpt uz skatuves Popē 26. jūlija vakarā – atjaunotās estrādes atklāšanas svētkos (tobrīd vēl nezinām, ka estrādes atklāšana notiks pusotru mēnesi vēlāk ar grupu “Pērkons”).

2019. GADA JŪNIJS

Inese mani pieskata – vēl neesot nomainīta informācija Biļešu paradīzes VĀRTU profilā, mājas lapā labojams tas un tas. Esmu ļoti priecīga un pateicīga par viņas modro un nianses tverošo aci. Skaņojam Austrasbērnu meistarklašu lietas. Popē nedēļu pirms VĀRTIEM atkal uz radošajām meistarklasēm saspīetos ne vien brīvprātīgie palīgi, bet arī trīsdesmit mūziķi no visas Latvijas, kurus vienā lielumā dēvē par Austrasbērniem. Leģendārās dziesminieces Austras Pumpures audzēkņiem, ideju turpinātājiem. Tā īsti joprojām nesaprotu, kā viņai – Inesei – tas izdodas. Piesaistīt finansējumu un domubiedrus, lai radošajā telpā “Austras istaba”, Liepājā, ik mēnesi notiktu dziesminieku koncerti, Austras dzīvoklī kopā ar Dzintaru un Lauru Vītolu – Londonā mūzikas pasaules smalkumus izstudējušiem jauniešiem, – izveidot ierakstu studiju. Auklēt mazo Eliasu. Un VĀRTIEM nākot

tuvāk, arvien vairāk un vairāk laika atrast mūsu kopīgajai būšanai. Tomēr šķiet, ka Inese jau man un ikvienam, kurš noskatījās ReTV demonstrētā VĀRTU stāsta sižetu ar viņu, atbildēja ar dzejnieka Viktora Kalniņa vārdiem: “Kā to dzīvi vajag dzīvot, vai to nemīlot vai mīlot?!”

2019. GADA JŪLIJS

Vēl strādājam ar sponsoriem. Gaidām atbildes. Saruna Ventpils novada Kultūras nodaļas vadītājas kabinetā. Zanes Pamšes teiktais apstiprinās, un mirkli pirms VĀRTIEM saprotam, ka estrādē netiksim. Lietus, kalna avoti, tikko iesētā zālīte un būvdarbu pieņemšanas – nodošanas darbi ir pasaulīgie iemesli tam, ka savu gliemežnīcu, savu VĀRTU skatuvi liekam pļaviņā pie muižas. Šogad dziedāsim zem ozoliem. Dace raksta literāru vēstījumu – “Kalna stāsts”. Maiju kopā ar filmēšanas komandu apciemojam Grobiņas baznīcā, kur notiek VĀRTU noslēguma notikuma – pirmatskaņojuma “Laika šūpoles” – mēģinājums. Pirms tam uz mirkli aizskrienam līdz Priekulei – rotkaļa Aivara Vamža darbnīcai, kurā top šā gada VĀRTU rotas “Domāšanas saullēkts”. Zīmītes skices autore atkal ir Lielvārdē dzīvojošā Santagora. Un tad jau nāk VĀRTI. Satikšanās. Būšana. Vēršana. Darbi. Stress. Šķietami ļoti attīstītā multidimensionālā uztvere netur slodzi. Notiekošo reģistrē un sijā kādas maņas, kurām ar apzināto prātu ir visai attālas attiecības. Kosmoss.

Visa pasaule ir saplaukusi ķiršu ziedos. Visur, visur zied sakura un zaļā zālē pienenes. Ir gaiši zilas debesis. Mūks ir pārtraucis spēlēt, skatās uz mums un laimīgi smejas. Man sāk traki daudzīties sirds. (...) Es paveru savu plaukstu un no tās izlido taurenis. Redzu tauriņus arī no jūsu plaukstām lidojam. Viss gaiss vienos tauriņos – mūsu sapņos – dzīvos.

All you need is LOVE

ARNIS ČAKSTIŅŠ

MAN IR VAJADZĪGA TELPA

Vai pareizi saprotu, ka dziesminieku vidē esi mazliet netipisks, jo esi profesionāls komponists?

Nepareizi. Esmu pašizglītojis kompozīcijas gudrībās un meties tās labirintos...

Kā pie Tevis atnāk dziesmas?

Tas ir ļoti intīms jautājums un process. Ir dažādi. Lielākoties tās top ar jau uzrakstītu dzeju (ne manu), bet šad un tad dziesmas rodas ar maniem vārdiem. Man ir nepieciešama telpa (ne vienmēr fiziskā izpausmē), kurā varu iegrimt nepieciešamo izjūtu ģenerēšanai. Un tad caur izjūtām – mēdz rasties arī dziesma.

Trešajos VĀRTOS piedzima koncertprogramma ar Maijas Kalniņas tekstiem, kurā ir arī Tavas divas dziesmas. Kā ir tās dzirdēt citu izpildījumā, aranžētas?

Tas nu gan man bija pirmo reizi! Un kā vēl bija! Esmu tik ļoti pateicīgs izpildītājiem – gan instrumentālistiem, gan vokālistiem, gan Normundam Kalniņam par aranžijām. Tas bija pārdzīvojums līdz sirds dziļumiem.

Kāpēc dziesminieku notikumi ir vajadzīgi, kāpēc pats tajos labprāt piedalies?

Tas ir būt brīvam ar savējiem, būt dzīvam starp savējiem. Varbūt arī tāpēc, ka koncerta laikā kā pievienoto vērtību vari vērot tauriņu deju, ieklausīties sevī un tvert dzīves rāmo ritumu... Varbūt tāpēc, ka Dievs tevi mīl un tu esi mīlestības pilns...

*pieskāries
debesīm
es plaukstošs varēšu lidot uz mājām
un piekļauties tavām mīlām krūtīm*

*un kad rīts
kailus glāstīs mūs
piepildīsies zvaigžņu grāmatā rakstītais
sāpju un mīlas avots mūžam neizzūs*

*zaudējis
sapni par dzīvību
pacelšos spārnos un debesīs ietriekšos
... tavos glāstos radīšu pasaules svētību*

*pieskaries man
silti kā saules riets...*

/Arnis Čakstiņš/

ANDRIS DAVIDONS

LIDOJUMA IZJŪTA MAN IR ĻOTI NEPIECIEŠAMA

Austrasbērni – mūsdienu hipiji?

Es, tāpat kā lielākā daļa VĀRTU dalībnieku, esmu diezgan liels brīvdomātājs, un man ir tuvas hipiju filosofijas izpausmes – pozitīva attieksme pret garīgām lietām, vēlēšanās norobežoties no patērētāju kulta, pacifisms, iespējami tuvs kontakts ar dabu.

Austrasbērni ir brīvdomātāji, kam nepieciešama vienošanās mūzikā. Ar to nedomāju popkultūru, runa ir par sirds mūziku, kas nav radīta kā biznesa produkts. Imants Kalniņš, manuprāt, ir visu Latvijas hipiju hipijs, un viņa radītā mūzika ļoti spēcīgi pievelk līdzī-

gi domājošos. Turklāt, viņš savām dziesmām izvēlas dzeju, kurā ir būtisks vēstījums. Arī tautasdziesmas nav radītas peļņas nolūkos, tajās rodama visaptveroša dzīves gudrība. Ja raugās no šāda skatu punkta, tad varu piekrist, ka Austrasbērni gana labi atbilst mūsdienu hipiju statusam.

Man dziesminieku pasākumi ir barība dvēselei – meditācija mūzikā. Ir dziesmas, kas aiznes pilnīgākā dimensijā; milzīgu prieku dod satikšanās ar sev līdzīgiem. Lidojuma izjūta man ir ļoti nepieciešama, to izbaudot, rodas vēlēšanās dalīties ar citiem – tādēļ esmu Austrasbērns un dziesminieku kustības daļa.

Andris Davidons pirmais no kreisās, Arnis Čakstiņš - trešais no kreisās.

VITA DAMBE

TIKAI TĀ ES VARU BŪT TĀ PUĶE PĻAVĀ, KAS SMARŽO

Ceturtajos VĀRTOS ar Tevi notika kas jauns! Tev piedzima dziesma.

O, jā! Tā bija. Man pašai par lielu pārsteigumu. Līdz šim man likās, ka tā notiek tikai ar ļoti izredzētiem. Bet VĀRTOS es satiku Lauru un Dzintaru Vītulus, iepazīnu dziesmu radīšanas procesu no cita, ja tā var izteikties, rezultātam daudz tuvāka rakursa. Tas bija aizraujoši!

Kamdēļ esi Austrasbērns?

Atbilde ir puse manas dzīves! Nezinu, ar ko lai sāk. Droši vien ar lielo mīlestību uz mūziku bērnībā un lolotu sapni par mūzikas skolu, kurš nepiepildījās. Austrasbērni ir mana mūzikas skola apvienojumā ar garīgo maizi. Patīk izzināt sevi caur mūziku un ar Austrasbērnu atbalstu atrast arvien jaunus veidus kā skanēt. Tikai tā es varu būt tā puķe pļavā, kas smaržo!

Kamdēļ VĀRTI?

Tik tuvu pabūt kopā ar visu lielo Austrasbērnu ģimeni nekur citur nevar! Nemaz nerunājot par to, cik mīlēti mēs jūtamies no tiem, kas mūs izmitina, pabaro, rūpējas par katru mazāko jautājumu. Tā ir bagātība!

Skan lemeši, taures un iemirdzas zobeni. Kraukļa balss augstu pār ozoliem nes vēsti. Rasa mirdz kā asaru lāses, bet migla pāri Kalnam veļas smagi. Pilnmēness naktis tajā vid spiganu ēnas. Tiek liktas zīmes. Ceļa zīmes. Kalns nopūšas, taču zina – Dievs ir Mīlestība un Mīlestība ir Dievs. Zīmes reiz rādīs ceļu mājup.

/Fragments no Daces Vašukas darba KALNA STĀSTS./

LAIKA ŠŪPOLES

Pirmatskaņojums izskanējis. Kādas sajūtas?

Mūziķe IEVA TĀLBERGA:

Nav viegli formulēt vārdos. Ja godīgi, nebija viegli, jo sanāca būt ļoti atkailinātai šajā procesā. Bija jāpaiet laikam, lai saliktu sevi atpakaļ. No klausītājiem jutām, ka šis notikums bija vajadzīgs un nepieciešams mums visiem!

Dejotāja ELĪNA LANKOVSKA – ĶEĶE:

Biju ilgojusies pēc laikmetīgās dejas baznīcā. Šī bija pirmreizēja pieredze, kas deva iekšēju mieru un uzticību tam, ko daru. Lasot Maijas Kalniņas epifāniju tekstus, lūkoju izjust, vai par pamatu savai kustībai ņemt kādu konkrētu tēlu, dabas parādību, bet mēģinājumu laikā sapratu, ka jāatveras konkrētajam brīdim. Jāļauj plūst mūzikai, tekstam un telpai caur manu ķermeni. Izdzīvoju katru impulsu, kas atnāca pie manis.

ILZE KOVERE

MAN PATĪK BŪT NOTIKUMU EPICENTRĀ

Kā kļuvi par Austrasbērnu un kamdēl joprojām tāda esi?

Ticu lietu un notikumu likumsakarībām, reizēm pat to neizbēgamībai. Cilvēks veda pie cilvēka, notikums – pie notikuma. Vispirms iepazīnu Imanta Kalniņa dziesmas, tad uzzināju par Austru Pumpuri. Kopš mana pirmā Austrasdienu koncerta neatkarīgajā teātrī “Kabata”, zināju, ka pēc gada atkal meklēšu šos cilvēkus un notikumu. Nākamajās Austrasdienās, būdama studente, lavījos jau uz mēģinājuma laiku, lai uz koncertu tieku bez maksas. Tā tas kopš 1997. gada turpinājās gadiem – dziedāju un dzīvoju visam līdzī, mācījos, ko nezināju, līdz 2009. gadā Rucavas folkloras nometnē pie mums uz sadziedāšanu atbrauca pati Austras. Nākamā gada vasarā es jau piedalījos Austrasbērnu nometnē, apgūstot repertuāru, kuru rudenī – Austras 80 gadu dzimšanas dienai veltītajos koncertos, spēlējām.

Festivālā VĀRTI un arī citos dziesminieku pasākumos Tu iesaisties arī rīkošanas darbos.

Kā gan citādi!? Dziesminieku pasaule man ir kā otra ģimene. Turklāt man vienmēr ir patīcis būt notikumu epicentrā, reizēm pat vairāk aiz skatuves kā uz tās. Patīk rūpēties, lai viss notiek raiti, lai priecīgi ir gan tie, kas dalās savās dziesmās, gan klausītāji! Dziesminieks ir tas, kas savā mūzikā neprot melot, tā ir liela vērtība: process, kurā ir sirds pret sirdi. Pat ja manis veiktais būtu pasaules mazākajā svaru kausā liekams, man tas ir svarīgs, es turpināšu to darīt, cik un kā spēju!

AIJA VAĻŪNE

PA KURU CEĻU ESI PROJĀM GĀJIS, PA KURU NĀCIS ATPAKAĻ?

Caur Tevi VĀRTOS ienāk brīnumainās ziedu kompozīcijas. Kas Tevi saista dziesminieku pasaulē, notikumos?

Mīlestībā uz dzīvi, cilvēkiem, vietu, dabu, dziesmu, dzimst brīnums. Katram darot ko savu, kopā veidojas kas liels un skaists. Tas ļoti labi vērojams VĀRTOS. Nav svarīgs izejas punkts. Ir svarīgi, pa kuru ceļu projām gājis, pa kuru nācis atpakaļ. Vai mīlestību tauvā sējis un negribīgi vilcis līdz, vai saudzīgi to glabājis kaut kur tuvu, tuvu. Pie sirds.

Ir laiks. Savu paveikusi, baltajai kajai čukst migla. Ir laiks. Jūras putni nes gaidīto ziņu viens otram, līdz visi kā viens uz saviem spārniem ceļ miglas audeklus debesīs.

Un man šķita, ka es radu mākoņus. Pārsteigts par notiekošo, debesīs lūkojas jauns dūmenis. Mums visiem tā reiz ir šķitis. Jau nekli mierina vecie skursteņi. Mēs neradām mākoņus, mēs rādām tiem virzienu.

/Fragments no Maijas Kalniņas epifāniju cikla
LAIKA ŠŪPOLES./

ILMA STRAZDIŅA

FESTIVĀLU NĀKOTNE IR NELIELI, AR ĪPAŠU RŪPĪBU RADĪTI NOTIKUMI

Ko Rīgas meitene vasarās dara Popē?

Kad pirms trim gadiem ierados Popē uz pirmajiem VĀRTIEM, sajutu, ka šī vieta un cilvēki, kas pasākumu rada, ir pa īstam manējie. Festivālu nākotne ir tieši šādi nelieli, personiski, ar īpašu rūpību un attieksmi radīti notikumi. VĀRTI saskan ar cilvēka vēlmi saņemt augstvērtīgu kultūras devu, būt lēnā un mierīgā plūdumā un justies savā ziņā īpašam. Mūziķi, kas citur uzstājas pilnai arēnai, muzicējot salīdzinoši nelielam skatītāju pulkam, panāk ciešāku saikni ar klausītāju.

Tu līdzdarbojies festivāla tapšanā.

Pirmajā gadā pabiju VĀRTOS tikai diennakti, bet iegūtās izjūtas mani neatstāja teju visu turpmāko gadu. Otrajā gadā apmeklēju visu festivālu, bet kopš trešajiem VĀRTIEM, iesaistots arī pasākuma radīšanā. Mana līdzdalība festivāla vizuālajos procesos līdz šim bija saistīta ar vides iekārtošanu, bet šogad nejauši kļuvi arī par koncerta vadītāju – Daces Vašukas un Maijas Kalniņas – galvas rotu autori. Manī ir liels prieks, ka viņām manis radītais gāja pie sirds!

Aija Vaļūne – otrā no labās.

Jautāja: Ilze Meiere

PRIECĀSIMIES, PRIECĀSIMIES!

Masačūsetsas indiāņi viņu sauc par savējo. Latvieši klusi sačukstas, taujājot viens otram: “Kas tā tāda?!” Bet viņa... spēlējas ar tērpiem un krāsām, vāra zupas un saietos vieglu roku pabaro simtiem ļaužu, mīļo Latvijas mūziķus un zina tos stāstus un to dziesmu vārdus, kuri vien virtuvēs un aizskatuvēs dzirdami. Viņa – VINETA SKUDRA.

Ilgī gaidītajā Popes estrādes rekonstruētajā skatītāju zonas atklāšanas notikumā tieši kopā ar viņu un Rīgas dziesminieku pulku ieradās mans svētku prieks. Un VĀRTI bez viņas pavisam noteikti nebūtu tādi, kādi tie ir.

Tevī, visā, ko dari, kurp un kā ej, jaušama tik liela mīlestība, ka interviju gribu sākt ar tēmu: Tu un Tava bērnība.

Manas spilgtākās atmiņas saistās ar tēti – esmu tēta meitiņa. Dzimusi un augusi Liepājā kā vienīgais bērns ģimenē. Bērnībā ļoti skumu, ka man nav ne brāļa, ne māsas, tāpēc, spēlējoties ar lellēm, arvien sapņoju, ka reiz man būs ģimene un vismaz trīs bērni. Realitāte ir tāda, ka man ir pieci!

Man bija pasakains tētis, kurš prata sarunāt ar meituku. Drīkstēju ziemā ēst saldējumu, lai arī mans kakls bija vārgs uz aukstumu, tētis to mazliet uzlika uz plīts sasildīt. Viņš man lasīja priekšā pasakas, bieži divatā vien braucām tur, kur acis rāda. Mums bija auto – Pobe-da – tajā man bija spilvens, sega. Ja noguru, varēju pagulēt. Mums bija suns Džonis – mans draugs. Tētis man ļāva gan viņu sabučot, gan suņa būdā līst. No mammas tādu dāsnumu sagaidīt bija neiespējami, viņas klātbūtnē visam bija jābūt ideālā kārtībā un pareizi!

Tētis bija uztvēris, ka man ir muzikālā dzirde, jo viņa draugiem mājās bija klavieres un es labprāt uz to taustiņiem plinkšķināju. Vakaros mājās rīkoju koncertus, tētim bija jāklausa manā dziedājumā. Kā šodien atceros savu mīldziesmiņu “Laba slava sniedzīgam”! Tētis runāja ar mani, ka vajadzētu doties uz mūzikas skolu un mācīties, bet ko es?! Gribēju ļoti dejoj! Ļoti! Devāmies uz Liepājas Mūzikas skolu iestāties, bet es – mazs meitēns – sadomāju,

Ir 26. jūnija rīts, esmu pie omītes Grobiņā, man ir pieci gadi. Atveru acis, pie manas gultas māla krūka pilna ar margrietīņām un māla bļodiņa ar zemenēm.
Ir mana dzimšanas diena.

ka dziedāšu “Aijā, žūžū, lāča bērni” dziesmas “Seši mazi bundzinieki” ritmā. Biju izgāzusies! Urā! Drīkstēju doties uz k/n “Vaduguns” dejoj!

Liela, ļoti nozīmīga loma manā bērnībā bija

abām omītēm, saņēmu milzu mīluma devas, arī darbiņi tika ierādīti.

Kad sākās “lielā dzīve”?

Manī nav robežšķirtnes – “tad pieaugu”. Jā, gadi iet uz priekšu, notikumi raibu raibie, bet aizvien vēl jūtu, atceros bērnību, siltumu, mīlestību, kura man tika dota. Vēl aizvien man tīk bērnišķīgi pārsteigumu, ampelēšanās. Patīk visus darbiņus veikt viegli – arī tad, kad ir smagi, jo visu var veikt ar smaīdu. Tas laikam iz tēta man šūpulī likts.

pārdot mantoto zemīti. Pircēja bija ļoti ieinteresēta to iegādāties uz nomaksu. Tā bija mūsu iespēja nebūt nevienam parādā, nelūgt pabalstus. Saņēmām ikmēneša maksājumu naudā, kā arī lauku labumus – saknes un gaļu. Domāju, ka bez senču atbalsta šis darījums nebūtu varējis notikt. Gan tolaik, gan joprojām runājos ar viņiem, lūdzu piedošanu un sapratni, ka pārdevu viņu mīlēto un apstrādāto zemīti. Viņi ir man līdzās, to var just!

Tāču bez pārtikas un naudas plūsmas, noteikti bija vajadzīgi arī emocionālie resursi. Tos deva būšana mūziķu vidē? Droši vien reti kurš nezina Tevi!

Mūzika ir mana “barība”. Esot projām no Latvijas, ilgstoši to nesaņemot, patiesi esmu badā. Latvijas mūziķi... jā, daudzi mani zina un es zinu daudzus. Atkal – tas iz bērnības. Sāku mācīties Liepājas 1. vidusskolā. Skolas aģitbrigādē lielie džeki – Valdis Alviķis, Jānis Šipkēvics, Uldis Marhilēvičs spēlēja, bet es tāds maziņš dejoj.

Mēs pat braucām uz Latvijas televīziju, piedalījāmies konkursā “Ko tu proti?”. Bijām skolas mākslinieki!

Latvijā zināmais, izcils fotogrāfs Valts Kleins bija mans klases biedrs, viņš uz Rīgu pārcēlās pēc 3. klases. Ik pa laikam joprojām tiekamies, mūsu bērni gāja Mežaparka bērnudārzā. Viņš mani dēvēja par meiteni ar skumjajām acīm.

Kā tas Tavuprāt nākas, ka tik daudzi mākslā talantīgie savā bērnībā mīlestību nav sajutuši? Un tas vijas cauri visai dzīvei kā nosalums. Tu proti sasildīt, uzvārit zupu.

Es pēc savas būtības esmu mamma. Vispirms bērni (nav būtiski, kāds ir viņu gadu skaits), tad viss pārējais.

Negaidīti, neparedzēti manā dzīvē ienāca Andris, tas kurš Černovs. Man vajadzēja lidot uz Gēteborgu pie viena zviedru blūzmeņa uz viņa rīkoto festivālu. Mats bija nopircis man biļeti, biju jau Rīgas lidostā, taču... neaizlidoju. Zvanīju savam draugam Aivim Neimanim un jautāju: “Neimanīt, nu pasaki, kāpēc es neaizlidoju?” Viņš atbildēja: “To mēs redzēsim vēlāk!” Un Neimanītim bija taisnība, jo tās pašas dienas vakarā uz Liepāju pie manis pieteicās braukt ciemos Andris... Ar to dienu, brīdi aizsākās šīs izteiktās mammas rūpes.

Savā ziņā “lielā dzīve” sākās tad, kad mēs ar mammu pārcēlāmies no mīlās, labās Liepājas uz man grūti pieņemamo Rīgu. Vecāki izšķīrās. Mācījies N. Draudziņas 7. vidusskolas 6. klasē, darbojos Mākslas darbinieku nama dramatiskajā pulciņā, dejoju tautas deju ansamblī “Gatve”, iepazīnu Rīgu, bet vēstules rakstīju Švarcītei – deju skolotājai k/n “Vaduguns”, Liepājā. Vēlāk ieguvu profesiju – pārtikas tehnologs. Nākamais “lielās dzīves” posms bija manu dvīņu piedzimšana! Viss, kas saistījās ar mazuļu audzināšanu, man bija jāapgūst dubultā. Un puikas – Mārcis un Klāvs – rūpējās, pārbaudīja manu izturību, pacietību, enerģijas devu par visiem 120 procentiem! Ar trim jaunākajiem viss bija ļoti viegli.

Kā un kad atgriezies Liepājā?

Atgriezies Liepājā jau kā daudz bērnu māmiņa. Vīrs, manu dēlu tēvs, negaidīti un pēkšņi devās citā saulē. Rīga vienai ar puikām dārga, pieņēmu lēmumu doties turp, kur labi, viegli, silti. Tur, kur jūtos esam mājās. Arī puikām Liepāja bija tuva, – dzīvojot Rīgā bieži braucām pie maniem radīņiem.

Atceros kādu Tavu ierakstu Facebook par to, ka savulaik pārdevi 35 hektārus mantotās zemes un no tās ar bērniem kādu laiku dzīvojāt. Tas bija senču pūrā dotais drošības spilvens spējajam dzīves pagriezienam?

Tas bija 2004. gads, kad atgriezāties Liepājā. Ko darīt, kā izdzīvot vienai ar brangu bērnu pulciņu... Pieņēmu lēmumu

“2010. gada augusts, mākslas plenērā Liepājā. Černovs, Maija Kalniņa un es. Andris Černovs bija Latvijas pirmā underground roka festivāla organizētājs tālajā 1988. gadā, šamanis, dziesminieks, cilvēks... Andrim ļoti patika Maijas rakstītājs. Viņš teica, ka tie nav teksti, bet gan programmas, tāpat kā Lielvārdes jostas raksti,” atceras Vineta, piebilstot, ka, atskatoties uz laiku, kad teksti tapuši, un redzot šodien notiekošo, pievienojas Andrim.

Vai juties vairāk kā viņa mamma vai tomēr arī mīlotā?

Drīzāk kā mamma. Radošam cilvēkam, publiskai personai ir vajadzīgs kāds, kurš uzklausa, sagaida, būs blakus, paklusēs līdzās, vai vienkārši pabaros ar siltu zupu, tējiņu, maizīti vai atsauksies uz telefona zvani naktī. Ar skaļiem aplausiem un skatītāju mīlestību vien nepietiek.

Kādā sarunā pieminēji, ka reiz Tevi Liepājas teātra aktieris Viktors Ellers nodēvēja par Latvijas hipiju ciltsmāti.

Černovs jau bija uz gultas guļošs, kad kopā ar Viktoru un Maiju Kalniņu devos pēc padoma pie dziednieces. Iedarbinājām visa veida palīdzību – līdzcilvēku, mediķu, mācītāja un arī dziednieku. Bijām aprēķinājuši laiku, kas nepieciešams, lai nokļūtu līdz Ventspilij un atpakaļ, bet laika apstākļi bija briesmīgi un notikumi Ventspilī īpaša stāsta vērti. Viktors nokavēja mēģinājumu, un pie vainas biju es – hipiju ciltsmāte.

Te nu gribas izklāstīt, kas manā skatījumā ir hipijs. Pirmkārt, brīvdomātājs. Tuvs dabai, etno mūziku un cilvēkus mīlošs, tāds, kurš skatās uz dzīvi caur pozitīvisma prizmu. Mīlēt – tās nebūt nav tikai attiecības starp vīrieti un sievieti, tas ir mīlēt visu dzīvo, kas ir mums visapkārt! Mīlu daudzus un vēlos savu mīlumu dot.

Mums ir mammas mīlestības piemērs – Austriņa. Viņas cilvēkmīlestība bija vārdos neaprstājama. Mēs, tie, kuri pazinām, zinājām Austru Pumpuri personiski, esam izredzētie, mums katram no viņas ir kas dots! Par Austriņas dziedniecības spējām maz runāts, taču arī tādas viņa bija. Esmu to piedzīvojusi! Dziesmām, mūzikai ir tikai un vienīgi sirds valoda! Arī VĀRTI ir lauks, kurā mīlestībā būt un dot, mīties, daudziet.

Uz trešajiem VĀRTIEM Tevi nepalaida, biji ASV.

Jā, biju izvēles priekšā – doties uz VĀRTIEM un Maijas grāmatas “Adrese – tepat blakus” atvēršanas svētkiem, vai ļauties Višumam un doties uz ASV, jo tā var gadīties tikai reizi mūžā! Ļāvos. Esot Masačūsetas štatā pie Cape Cod ezera, skaidri zināju, ka man ir jānokļūst pie wampanoag indiāņiem, viņu muzejā. Maija man uz ASV jau

Vineta: “Deja priekam – skan ebreju dziesma “Hava Nagila” dziesminieka Aleksandra Mirvja izpildījumā ceturtajos VĀRTOS 2019. gada jūlijā. Dziesmas vārdi tulkojumā uz latviešu valodu ir: “Priecāsimies, priecāsimies! Priecāsimies un būsīm laimīgi. Dziedāsim, dziedāsim. Dziedāsim un būsīm laimīgi. Mostieties, mostieties. Pamodināsim arī citus. Mostieties, mostieties. Lai sirdis mostas, top laimigas!”

bija atsūtījusi dārgumus – savu grāmatu un mākslinieka Aivara Vamža darināto festivāla VĀRTI rotu. Jutu, ka man jānododas pie indiāņiem pēc svētības.

Tā bija karsta, sutīga diena, termometra stabiņš rādīja + 38 grādus pēc Celsija, biju nokļuvusi Mashpee pilsētiņā. Izstaigājot muzeja telpas, sajutu to visu kā savu, tik ļoti zināmu. No aizkustinājuma un atpazīšanas bira asaras. Mani uzrunāja gids – indiānis. Jautāja, no kurienes esmu. Teicu, ka no Eiropas, no Latvijas. Kakls bija ciet, bira asaras aumaļām, runāt vairs man netika ļauts... Indiānis mani apskāva, pieklāva sev un teica: “Nē, tu esi mūsējā!”

Ak! Un Maija Tev ceturtajos VĀRTOS uzdāvināja indiāņu galvasrotu...

Atguvusies no asaru plūdiem, zināju, kas man jādara. Devos uz vigvamu. Tur – ādas, somas ar bārksfīm, koka trauki, grebtas karotes ar saules zīmi, zalkša rakstu rotātas... Pavarda vieta. Noņēmusi no kakla VĀRTU rotu, turot to virs izdzisušajām

ogļēm, runāju klusiņām ar indiāņu vecajiem, lūdzu, lai dod savu svētību Popei, VĀRTIEM, Maijas grāmatai, Aivaram Vamzim un viņa rotām, Austrasbērniem. Rota manās rokās sāka griezties kā svārstiņš, sākumā lēni, tad aizvien straujāk un straujāk! Sapratu, ka mani sadzirdēja.

Prātā nevarēja ienākt, kā viss ir noticis tagad, šodien! Ceturtie VĀRTI bija kopā ar indiāņiem, mīlestībā, priekā, mierā. Popes estrāde, atguvusi savu spozmi, ieskandināta! Popes muižas pļavas iedziesmotas un ļaudis plūst, mīlestību dodot un saņemot. Maijas dziesmas, teksti ieraudzīs dienas gaismu albumā. Aivara rotas arī šogad mūs priecēja. Austrasbērni skan tā, ka zosāda metas klausoties un sirds dreb...

Kas Tavuprāt ir VĀRTI?

VĀRTI ir MĪLESTĪBA! Kā jau teicu, lauks, kurā mīlestībā būt, dot un mīties daudziem! Priecē tas, ka nav vajadzīgi vārdi, lai pateiktu – to jūt!

“Mīlbilde. 2011. gada Latvijas dziesminieku saiets Jaunpiebalgas novada saimniecībā “Lielkrūzes”. It kā viss lieliski, smukas lupatiņas, pārdomās ļaudis,” stāsta Vineta, “bet savējie jau zināja, ka ir sācies mana lielā, dumjā lāča ceļš Mājup.”

Vineta un Rīgas Austrasbērni – Līga Širona, Ilma Strazdiņa, Ilze Kovere, Andris Davidons – daļēji rekonstruētās Popes estrādes atklāšanā 2019. gada septembrī.

Vineta un Liepāja.

Ar Vinetu Skudru sarunājās Ilze Meiere. Komatus un citas valodas lietas pieskatīja Dagnija Drungila. Makets – Dace Kamela.

CEĻĀ UZ piektajiem

Oktobrī biedrības “Popes muiža” valdes priekšsēdētājs Mārtiņš Vašuks tikās ar Lauku atbalsta dienesta ļaudīm, atrādot par piešķirto finansējumu izgatavotos solus. Kopš vasaras vidus, kad uz tiem gaidīti jutās festivāla VĀRTI apmeklētāji un radošajā nedēļā – Austrasbērni, Popes ļaudis paguvuši laipni uzņemt ne vienu vien viesi. Klusi un bez lielas publicitātes aizvadīto trīs gadu laikā sarūpētā infrastruktūra – skatuves, soli, gaismekļi un nojumes, tāpat kā atjaunotās skatītāju vietas estrādē, talkās izkoptais parks un vecais pilskalns, jaunie muižas ēku jumti un citas liecības, ir daudzu ļaužu kopdarbs. Sirsnīgs paldies par katru lielu un mazu darbu ikvienam!

Priekš manis, nenoliedzami, vislielāko sajūtu intensitāti rada mākslinieku un Popes kalna, šejienes ļaužu satikšanās. Un tas, kas abās pusēs rodas un notiek pēc tam. Mirklis pirms soli, mirklis pirms estrādes atdzimšanas, mirklis pirms atvērsies Saullēkta durvis. Arī mirkli pirms koncertiem.

Mūks no Ukrainas, kurš aizvadītajos VĀRTOS ar *shakuchi* flautas starpniecību klātesošajiem ļāva piedzīvot senus dzen budisma stāstus par zemi, debesu lauvu, elpu un izelpu (kultūras žurnaliste Anda Buševica: “Apbrīnojami iejūsminošs koncerts! Priekš manis šī festivāla virsotne! Cilvēks un viņa elpa bambusa tukšumā ir mans jaunākais atklājums.”), pirmo reizi satiekoties ar veco pilskalnu – atrada tur kādu sev īpašu, gana retu sēni. Noliecies pēc tās, viņš savam draugam – tējas ceremonijas meistaram Jurijam Podusovam – nočukstēja: “Es zināju, es jutu, ka kaut kas tāds būs...”

Aizpērn, gatavojoties koncertam un meklējot mūziķus, ar kuriem kopā izpildīt savu stāstu “Zīmējumi debesīs”, izcilais saksofonists Artis Gāga sazvānīja ģitāras virtuozu Robertu Dinteru. Tikuši līdz datumam, abi saprata, ka sadarbība visticamāk nebūs iespējama – Robertam datums jau aizrunāts muzicēšanai kopā ar Liepājas teātra dziedošajiem aktieriem grāmatas atvēršanas svētkos. Uz Arta Gāgas jautājumu par iespēju pagūt gan tur, gan tur, Roberts Dinters atbildējis aptuveni tā: “Nez vai, jo notikums plānojas attālā vietā Ziemeļkurzemē, Popē.” Artis smējies, sakot, ka “Zīmējumi debesīs” gleznojami tieši turpat.

**Nereagē uz gaismu
Dodies uz gaismu,
Jo tur kur ir gaiss,
Tur vienmēr būs arī Gaisma
#pope2019**

/Edīte Padāne/

Vasarā ar ģimeni esot Igaunijā, izbrīvēju vakaru, lai ar interneta tiešraides starpniecību (*Facebook* profils “Dziesmu vakari”) pabūtu latvju sētā “Pūcītes” Rīgā. Zināju, ka namatēva Imanta Parādnieka ielūgti, dziesmu ciklu ar Maijas Kalniņas vārdiem izdziedās Kārlis Būmeisters un grupa “Matters”. Zināju, ka pirmatskaņojumu piedzīvos Zandas Štrausas komponētā “Kamēr” ar Maijas liriku. Nezināju, ka atkal skanēs dzejnieka Olafa Gūtmaņa “Ragana”, kura mūzika Maijai piedzima uz pirmajiem VĀRTIEM.

Šī gada pirmajā septembrī klajā nācis Roberta Dintera un viņa drauga un grupas “Nepazīti” biedra Valda Skareviča mini albums “01.01”. Mūziķi albumu raksturo: “Tā ir vienošanās sadursmē ar Maijas Kalniņas grāmatas “Adrese – tepat blakus” sevi īpaši uzrunājošām šķautnēm. Sadursmē, kuras pamatā ir papildināšanas, saplūšanas, izīršanās un atkalsatikšanās nosacījumi ar virsnosacījumu – pagaismot.” Albumā dzirdama arī dzejnieces balss. Mūzika pirmo reizi atskaņota festivālā VĀRTI 2018. gadā.

Ceļā uz savu autordziesmu albumu “21. gadsimta SPĒKA DZIESMAS” ir arī Austrasbērni. Augustā pēc koncerta Austras istabā Liepājas ierakstu studijā notika radošajā nedēļā kopīgi sacerētās dziesmas “Tā viegli, gaiši un vienkārši” ieraksts.

Vietrades guru Jāņa Kīnista aicināta, Liepājā 26. septembrī notikušajā Sociālo inovāciju forumā pirmo reizi plašākai publikai par Popes un VĀRTU procesiem stāstīja Dace Vašuka.

Līdz šim nav bijuši VĀRTI bez gaidībām. Esam sagaidījušas ierodamies Junu, Amēliju, Eliasu, Leo un pavisam tikko – Elīzu, kura piedzima naktī pirms sava tēta Dzintara Vītola pirmā lielā solokonzerta kultūras namā “Wiktorija” Liepājā.

POPE, TU ESI BRĪNUMAINA!

Nebeidzu brīnīties par to, kā iekārtota pasaule. Cik ļoti Dievs, augstākais saprāts, Visums vai “sauc, kā gribi” spēj lietas tā sakārtot, ka viss notiek īstajā laikā un vietā. Tā satiekas cilvēki, kuriem ir jāsatiekas. Arī satikšanās vieta nav nejauši izvēlēta.

Šobrīd Austrasbērnu sarunās jau pavisam dabiski iegūlies vārds “Pope”. Kas tagad pašsaprotams, pirms dažiem gadiem – nevienam no mums nezināms.

Austrasbērni jau divus gadus Popē pirms festivāla VĀRTI satiekas radošajā nedēļā, lai kopā sagatavotu koncertprogrammu. Vai pareizāk – lai kopā būtu, lai ieelpotu dziesmas vienā elpā. Un dotu iespēju turpināties Austrasbērnu kustībai, nevis tikai saglabājos, bet arī krietni attīstoties. Ja šogad vēl gaisos lidinājās jautājums – vai tiksimies Popē, tad par nākamā gada ir tikai viens jautājums – kad!?

Visvairāk pateicību pelnījušas lietas, kas kļuvušas pašsaprotamas. Tajās ir milzu vērtība – palāšanās, uzticēšanās, drošības sajūta. Paldies Popei par to, ka tā mūs, Austrasbērņus, ir uzņēmusi atplestām rokām un vēl plašākām sirdīm. Paldies par naktsmājām, paldies par brangu ēdināšanu, paldies visiem, kuri iesaistījās šīs praktiskās pasaules kārtošanā, lai apmēram 30 Austrasbērni varētu būt kā putni gaisos, atļaujoties vienu nedēļu gadā domāt tikai par savu visskaistāko dziesmu. Paldies par vidi, paldies par to, kas nu jau kļuvis pašsaprotams. Tas tāds nav. Tas ir kas brīnišķīgs, ka mēs, Austrasbērni, un Pope esam satikušies. Pope, Tu esi brīnumaina!

Inese

Dikļi. Austrasbērnu radošajā nedēļā Popē gatavotā koncertprogramma izskan kopā ar dzejnieku Viktoru Kalniņu jeb Viku.

Ar datorgrafiķi Aigaru Milču strādājot pie piekto VĀRTU dizaina, *Facebook* lentā pamanu gleznotājas Kristīnes Kutepovas darbu “Indijas noskaņās”. Tik ļoti pamanu. Kad sazinājos ar autori un VĀRTU rīkotāju vārdā

lūdzu atļauju to lietot piekto VĀRTU vizuālajā komunikācijā, viņa saka: “Tas ir skats, kas paveras no Kristus meditāciju alas Indijā, netālu no Rišikešas”.

Ilze

Dace Vašuka: “Mājas un dzīvokļus, kas nonāk pārdošanā “izķer” pirmajās dienās. Kultūra nes līdzīgu pašapziņu un pozitīvu vietas tēlu. Pope atzīta pie vienu no Latvijas ainavu dārgumiem un nominēta sabiedrības ieteiktajai “Kilograms Kultūras” balvai kā 2018. gada kultūrvietā. Un tas viss ar maziem soļiem un lielu mīlestību paveikts.”

Koncerts latvju sētā “Pūcītes”. Mūziķis Kārlis Būmeisters: “Bieži ritmiskajā mūzikā vārdi tiek sarakstīti tādēļ, lai nebūtu klusums, piedziedājumos ļaudīm bieži jādzied līdz “oo, aa”. Maijas dzeja ir cits gadījums, un tādēļ man personīgi katrā no retajām reizēm, kad varam šo mūziku nospēlēt pilnā garumā, ir ļoti īpaša. Varētu teikt – sakrāla.” Jautāts, kad un vai dziesmu cikls varētu iznākt albumā, viņš atbild: “Līdzīgi varētu uzdot jautājumu, – nu, kad atkal sūtīsi savai mīļotajai ar roku rakstītu mīlestības vēstuli. Laikiem līdzī mainās arī ieradumi, ne vienmēr uz labo pusi. Šīs mīlestības vēstules dziesmu veidā šķiet gana ļoti jūtas arī lidinoties ētera viļņos. Bet, ja nopietni – līdzīgi kā ar daudzām lietām – laikam ir nepieciešams spēriens pa pēcpusi.”